

"Same same but different"

שיעור כישורי חיים לפתיחת שנת הלימודים לכיתות ה' – י"ב¹

פעילות חווייתית המזמנת תנועה חופשית בכיתה ועוזרת לתלמידים לפגוש זה את זה לשיחה ולהתמקם בין חבריהם לכיתה הן ב**דמיון** והן ב**שוני**.

פתיחה

מחלקים לכל תלמיד דף שעליו משורטטת טבלת משבצות ריקה. מספר המשבצות פחות או יותר כמספר חברי הכיתה, ויותר - Same same.

קעת התלמידים מוזמנים לפעילות שמטרתה לאתר כמה שיותר נקודות דמיון ביניהם לבין החברים מהכיתה!

ההנחיה – קחו את הדף והעט והתחילו להסתובב בכיתה. עליכם לפנות לחברים ולחברות מהכיתה ולחפש מכנה משותף שיש לכם ולהם ואשר קשור לחופשה שממנה חזרנו. כדי לאתר את המכנה המשותף ניתן לשאול – מה עשית בקיץ האחרון? לאן נסעת בחופשה? עם מי נפגשת בחופשה? איזה ספר קראת בחופשה? איזה סרט ראית בחופשה? אצל מי התארחת? האם שינית משהו בחדר שלך? האם קבלת משהו בחופשה? האם עזרת למישהו בחופשה? וכו'... (בכיתות גבוהות אין הכרח להדגים שאלות, אצל הצעירים, מומלץ לבנות איתם בנק של כעשר שאלות על הלוח).

כאשר שני תלמידים מוצאים פעילות או חוויה דומה (פחות או יותר) ששניהם עברו הם מתבקשים לרשום זאת באחת המשבצות. למשל, רומי כותבת בדף שלה "שירה ואני סיימנו קורס הדרכה" ושירה כותבת את אותו הדבר אצלה בדף.

משסיימו, עוברים הלאה ומחפשים עוד חבר או חברה, אך קעת, במשבצת הבאה עם הילד הנוסף, אסור להתייחס לאותה פעילות. למשל אם גילי כתבה - "עלמה ואני היינו ביריד חוצות היוצר" היא לא יוכל לכתוב את אותה פעילות משותפת לגבי מיקה, גם אם זה נכון.

מה המטרה? למלא כמה שיותר משבצות! להצליח למצוא הרבה נקודות דמיון.

!!! אך אנו מציבים תנאי – המשחק לא יסתיים כל עוד יהיו בכיתה ילדים שלא יהיו להם לפחות חמש משבצות מלאות.

(מחנכים יקרים – במהלך הפעילות שימו לב לאותם תלמידים אשר מתקשים לפנות לחבריהם או כאלו שהחברים לא משתפים איתם פעולה. עודדו את התלמידים לפנות זה אל זה, תווכו שיחות, השתתפו גם אתם במשחק וצרו סביבתם שלשות וכו', העיקר שאף תלמיד לא יסיים את המשחק עם דף ריק).

משסיימו, סופרים את מספר המשבצות...

¹ שיעור זה מהווה חלק מהערכה "ברוכים השווים" מאת אורית ברג

עם פתיחת שנת
הלימודים אנו
מבקשים להעניק
מד **שליש** מגן,
מאיר ומחזק לכל
אדם במערכת –
איש חינוך,
תלמיד, הורה.

מד – שלישי:
מגוון, דמיון,
שוויון, מקום,
שוויון

מגוון – מה
צריך לקרות כדי
שכל אדם יוכל
לזהות, לכבד
ולהעריך את
העושר ורב
הגוניות בתוכו,
בזולת ובקהילה
בה הוא חי?

דמיון – למה
זקוק האדם כדי
שיוכל לחוש
שייך מתוך דמיון,
מכנה משותף
והזדהות עם
האחר?

שוויון – למה
זקוק האדם על
מנת להיות מסוגל
לבטא את קולו
הייחודי ועל מנת
לזהות, לכבד
ולהעריך את קולו
הייחודי של
הזולת?

מקום – מה צריך
לקרות כדי
שהאדם יחוש
"האדם הנכון
במקום הנכון",
רצוי, מוכן,
מוכן?

שוויון – מה
צריך לקרות
לאדם כדי
שיאמין בקיומו
של עקרון
השוויון הלכה
למעשה, וכדי
שיפעל למענו
לאור ערכי
חירות, צדק
ושלום.

שיחה

- איך הרגשתי בתום הפעילות? איך הרגשתי במהלך החיפוש?
מה הקל עלייך את הפנייה לחבר? מה הקשה?
- האם מצאתי דמיון בינינו? איך החברתי? מי רוצה לשתף
בדאגה או שתייט. מי רוצה לספר על אילוי מרגש? אילוי
מפתיע? אילוי מצחיק? אילוי עצוב? אילוי מוזר...
- איך השפיע עלייך האילוי של מאפיינים משותפים?

פעילות שנייה

אותו מהלך עם דף משבצות זהה שכותרתו - but different.

כעת התלמידים מתבקשים לחפש משהו שהחבר לכיתה עשה / חווה / קיבל ואין סיכוי שהם
היו עושים זאת, מכל מיני סיבות – "כי לא מתאים לי / כי לא יכולתי / כי אין לי / כי לא הרשו
לי, כי לא חשבתי על זה, כי לא רציתי..."

שיחה

- איך הרגשתי בתום הפעילות? איך הרגשתי במהלך החיפוש?
מה הקל עלייך את הפנייה לחבר? מה הקשה?
- האם איליתי שונות בינינו? איך החברתי? מי רוצה לשתף
בדאגה או שתייט. מי רוצה לספר על אילוי מרגש? אילוי
מפתיע? אילוי מצחיק? אילוי עצוב? אילוי מוזר...
- איך השפיע עלייך האילוי של ההבדלים והשונות בינינו?

לסיכום

השמעת השיר "[שווים](#)" מאת עילי בוטנר ורן דנקר, בליווי הקרנת המילים

מה מזורז בך השיר? מה המשאלה המובעת בשיר? מה משמעות
המושג "שווים" המוזכר בשיר? כיצד ניתן, לפי השיר, להפוך להיות
"שווים"? מי מצניק לך תחושת שוויון? האם יש מקום בו אתם חשים
חוסר שוויון? בעיני מי הייתם רוצים לחוש שווים (שווי צדק, שווי
זכויות)? מה יותר קל לכם – להתנהג כלפי הזולת לפי עקרונות השוויון

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל פדגוגי
אגף א' שרות פסיכולוגי ייעוצי
אגף תכניות סיוע ומניעה

או לדרוש מהולדת שניה לא כלפיכם לפי עקרון השוויון? מה קודם
למה?

יישום למחשבה בבית...

חשבו על אדם שמהווה עבורכם מופת להתנהגות על פי ערך השוויון, מיהו? מה בהתנהגותו
מרשים אתכם? מה הוא מלמד אתכם?